

Asia: VN/26120/2023

Arviomuistio viranomaisia koskevista seuraamuksista tietosuojalainsäädännön rikkomisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue ei kannata tietosuoja koskevien hallinnollisten seuraamusmaksujen laajentamista koskemaan viranomaisia. Perustuslain tulkintakäytännön valossa yleisen tietosuoja-asetuksen seuraamusmaksusääntelyn laajentaminen koskemaan viranomaisia olisi ongelmallista.

Julkisorganisaatioille asetettu hallinnollinen seuraamusmaksun uhka voisi vaikuttaa viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja perusoikeuksien toteutumiseen. Julkiseen sektoriin kohdentuu sellaisia erityisvaatimuksia / velvoitteita, jotka eivät kohdistu yksityiseen sektoriin. Viranomaisen on kaikissa tilanteissa hoidettava lakisääteiset tehtävänsä.

Siinä tapauksessa, että seuraamusmaksujärjestelmää haluttaisiin kehittää siten, että hallinnolliset seuraamusmaksut koskisivat viranomaisia, myös viranomaisten toiminnan budjettisidonnaisuus olisi otettava huomioon asian arvioinnissa. Viranomaistaho ei voi jättää lakisääteisiä tehtäviä osittain hoitamatta kuten yksityisellä puolella on mahdollista säästää sanktioiden osuessa sinne.

Lisäksi ns. yhden taskun periaate on erikoinen kuvio. Valtio sakottaa itseään / hyvinvointialuetta, ja maksaa samasta taskusta sanktiot etenkin valtion viranomaisten ja hyvinvointialueiden osalta.

Viranhaltijoita myös koskee laaja rikosoikeudellinen virkavastuu. Yksittäisillä viranhaltijoilla ja julkista hallintotehtävää hoitavilla on virkavastuu, joka voi toteutua rikosoikeudellisena, hallinto-oikeudellisena tai vahingonkorvausoikeudellisena seuraamuksena. Yksityisellä puolella tällaista

virkevastuuta ei ole. Tuleeko julkishallinnon sanktioiden myötä viranomaisten kohtelu tiukemmaksi, kuin yksityisen yrityksen?

Viranomaisia koskee useimmissa lakisääteisissä palveluissa henkilötietojen käsittelypakko. Seuraamusmaksu voisi pahimmillaan vaarantaa näiden palvelujen toteutumisen ja aiheuttaa jopa terveystriskejä esim. terveydenhuollossa, jos tietoja ei uskalleta käsitellä sanktioiden pelossa.

Edellä mainitun vuoksi, kannatamme muiden lausujien esittämää tietosuojavaltuutetun etukäteistä valvontaa ja ohjausta sekä julkishallinnon organisaatioiden tietosuojaan liittyvää omavalvontaa sanktioiden sijaan. Yhdenmukaiset toimintatavat tietosuojan osalta julkishallinnossa olisivat suotavia. Tässä tietosuojavaltuutetun rooli olisikin hyvin merkittävä.

Kontio-Kaskikallio Mia
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue - Tietosuojavastaava ja tietosuojalakimies